

Igy jött el május elseje. Így jelent meg az újságban számos más név között Beke Péter neve is. Beke Péter, a tizennyolcéves rohammunkás.

Délután a kamenicai parkban összetalálkoztak. Beke Péter, a rohammunkás és Pántó. Péter ragyogó szemmel lobogtatta az újságot:

— Nézd, itt az én nevem is.

— Gratulálok testvérem. Tudtam, hogy igazi testvér vagy. Hiszen testvérek vagyunk valamennyien mi dolgozók. Remélem, végleg elfelejtette a fegyvereket.

— A fegyvereket?... Az apám fegyvereit igen, de magát a fegyvert nem. Sőt nekem is van fegyverem. Hiába csodálkozol, igenis van. Nézd, itt van a két kezem. Ezek, azt hiszem elég jó fegyverek. Ezekkel talán ki lehet harcolni a jövőt.

A kamenicai parkban nyüzsgött a nép. Ragyogtak az arcok, repült a körhinta és itt is, ott is fölcsendült a dal.

Péternek csintalanul fölcillant a szeme:

— Druzsze Pántó, most gyere és taníts meg arra a dára, hogy »Marjane, Marjane«....

*****

A VAJIDASÁGI MAGYAR IFJUSÁG PROBLÉMÁI

Irta: Kovács András

Sok szó esett már a felszabadulás óta a vajdasági magyar ifjúságról. Legtöbbször arról hallottunk, hogy a magyar ifjúság nem igen dolgozik, nem tömörül az ifjúsági szervezetekbe, nem vesz részt a közéletben. Az ifjúságról szóló eddigi írások elemezték a hibákat, rámutattak a nehézségekre és a mulasztásokra, de általában mindig az egész magyar ifjúságról beszéltek. Pedig alapvetően téves egy kalap alá venni az egész magyar ifjúságot. A magyar ifjúság egyes rétegei egész különbözőképpen találták fel magukat és illeszkedtek bele új társadalmunkba. Elemeznünk kell, hogy a magyar ifjúság különböző rétegeire hogyan hatottak azok a politikai és gazdasági változások, melyek a háború folyamán és a felszabadulás után történtek Jugoszláviában.

Vizsgáljuk tehát a vajdasági magyar ifjúság három fő rétegét: a munkás, paraszt és tanuló ifjúságot.

Eddigi munkaeredményeink, számtalan rohammunkása, a termelésben elfoglalt kezdeményező szerepe alapján kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a magyar ifjúság élén a munkásifjúság áll. Hogy munkás ifjúságunk az egész magyar ifjúság élcsapatává vált azzal magyarázhatjuk elsősorban, hogy a régi Jugoszlávia népeleves rendszerei és a megszállás leginkább a munkás és különösen a tanoncifjúságot használja ki és nyomta el. Így a felszabadulás nemcsak politikai hanem gazdasági téren is legtöbbször és legközvetlenebbül a munkás ifjúságnak adott. Ezért tudott a magyar munkásifjúság rövid idő alatt beleilleszkedni a megváltozott gazdasági viszonyokba és ezért tudja a munkásifjúság leginkább értékelni a változást politikai téren is. Ezt természetesen még elősegíti különösen szervezeti téren az a tény, hogy munkásifjúságunk üzemekben és gyárakban összpontosul, ahol a szervezkedésre, politikai és kulturális munkára a legtöbb lehetőség kínálkozik. A munka iránti új viszonyt és ezáltal népművelő munkát iránti új viszonyt ezért ismerte fel legelőször munkás ifjúságunk és így vált az egész vajdasági magyar ifjúság leghaladottabb és legtevékenyebb részévé.

Másképpen áll a dolog paraszt-ifjúságunkkal. Ennek jórésze, különösen a középparaszt ifjúság még mindig nem találja meg igazán a helyét. És az ifjúság — mint többé-kevésbé egész osztálya — bizalmatlansággal tekint min.

den újra, minden változásra. Ez a bizalmatlanság a mult hagyatéka, és a mult azon rendszereinek következménye, amelyek annyiszor félrevezették kiját-szották és kihasználták a parasztságot. És így habár gazdasági téren földmunkás ifjaink nagyszerűen kiveszik részüket a politikai és szervezeti céltől idegenkednek és tartózkodnak. Ebben természetesen nagy szerepet játszik az a közismert tény is, hogy a falusi élet kulturális maradisága következtében és széteszóródottsága miatt a parasztiifjuság sokkal nehezebben szervezhető. Földművesifjaink még nem ismerték fel azt az új szerepet, amely népállamunkban reájuk vár, aminthogy még egész parasztságunk sem ismerte fel azt a magas hivatást, amelyet a dolgozók állama reá szab: gazdasági téren a munkásság előléptetéseivel biztosítani a dolgozó nép anyagi fejlődését és politikai téren a munkásosztállyal együtt megszilárdítani a munkásság és parasztság uralmát. A parasztiifjuságnak jórésze, mivel szerepét nem ismerte fel és sorsát még nem vette kezébe, továbbra is ki van téve mindannak a félrevezetésnek, amiben az elmúlt rendszerek falusi gazdasági vezetőnevezői a kulákok és politikai vezetőnevezői, a falu »iskolázott« emberei részesítik.

Be kell valanunk, hogy szervezeteink a falvakban sokat mulasztottak az-al, hogy elhanyagolták falusi ifjuságunk felvilágosító, kulturális és testneveléscsi. Nem emeltük fel eléggé hatalmának és hivatásának tudatára és nem építettük ki eléggé az öntudatosabb munkásifjuságnak a parasztiifjusággal való kapcsolatát. Megállapíthatjuk, hogy parasztiifjuságunkra amely pedig ifjuságunknak legtömegesebb része, nem fordítottunk annyi figyelmet, mint munkás vagy diák-ifjuságunkra. Ezt a mulasztásunkat világosan mutatja az is, hogy a kongresszus előtti versenyben a parasztiifjuságnak nehezebben fejtűntethető de kétségtelen nagy teljesítményeit ifjusági sajtóink elhanyagolta a munkás-ifjuság versenymunkája mellett. Pedig parasztiifjuságunk becsülettel kivette részét Vajdaság sikeres mezőgazdasági kampányában.

A magyar tanuló ifjuság kezdettől fogva legnehezebb problémája volt ifjusági mozgalomunknak. A régi népiellenes rendszerek hagyatéka képcen a középiskolások nagyrészben, a felsőbb osztályok ifjusága pedig túlnyomó részben nem a munkásokból és Parasztságból, hanem főleg a polgári és kispolgári rétegekből kerülnek elő. Rossz szociális összetétele de méginkább annak következtében, hogy a tanuló-ifjuság volt leginkább kitéve a fasiszta nevelésnek a levante szervezetben, középiskoláink szel'eme még nem sok haladást mutat. A felszabadulás óta máris nagyszámú munkás és parasztiifjuság került az iskolákba, de ezek még nem elég erősek ahhoz, hogy az iskolák romlott szellemét kiüzzék és a megszállás alatt különösen megmérgezett tanuló-ifjuság szellemét ellensúlyozzák. Még súlyosbítja a helyzetet, hogy a tanári kar legnagyobb része nemcsak régi nevelési és szellemi, de nem is igyekszik beleilleszkedni hazánk megváltozott rendjébe és öntudatának, de igen gyakran öntudatosan is akadályozza a magyar tanuló-ifjuság együtffejlődését a más nemzetiségű ifjusággal. Ilyen körülmények között nem csoda, hogy ez a tanuló ifjuság nem áll két láb-bal ezen a földön, hanem egyrészt ostoba várakozásokban, másrészt felületes élvhajhászásban éli ki magát. Mindezek mellett sem szabad azonban megemlítés nélkül hagynunk tanuló-ifjuságunk egy részének lelkes munkáját és eredményeit a kongresszus előtti versenyben. És napról-napra szaporodik azoknak a tanuló-ifjaknak a száma, akik komolyan készülnek arra a nagy hivatásra, mely az új magyar népi értelmiségre vár.

Mindezekből önként adódnak ifjusági mozgalomunk további feladatai: Erősíteni munkásifjuságunk vezető szerepének tudatát, elmélyíteni a kapcsolatot a munkás és parasztiifjuság között és különösen nagy gondot fordítani falusi szervezeteink emelésére és középiskoláinkban a munkás és parasztiifjuság egészséges szellemével és öntudatával emelni az egész tanuló-ifjuság politikai színvonalát.